



UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Filozofia społeczna i polityczna

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filozofia Specjalność Filozofia Jednostka organizacyjna Wydział Filozoficzny Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 22FILFZS.18HS.02541.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne
Koordynator zajęć	Krzysztof Przybyszewski	
Prowadzący zajęcia	Krzysztof Przybyszewski, Dariusz Dobrzański	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Egzamin - Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie się z podstawowymi zagadnieniami z zakresu filozofii społecznej i politycznej, a także ich powiązań z takimi dyscyplinami filozoficznymi jak: antropologia, etyka, filozofia prawa. Wykład omawia podstawowe nurty i stanowiska w nowożytnej i współczesnej filozofii społecznej i politycznej w ujęciu synchronicznym i diachronicznym. W szczególności kładzie nacisk na prezentację swoistości poglądów takich nurtów jak: liberalizm, republikanizm, filozofia chrześcijańska, konserwatyzm, myśl neomarksistowska i lewicowa.

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych terminów filozoficznych zawartych w programie I roku studiów licencjackich.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Student zna i rozumie ZAGADNIENIA METATEORETYCZNE: FILOZOFIA SPOŁECZNA A FILOZOFIA POLITYCZNA	FIL_K1_W04, FIL_K1_W05, FIL_K1_W06, FIL_K1_W07	Egzamin pisemny
W2	Student zna i rozumie METODY BADAWCZE W FILOZOFII POLITYKI (FILOZOFICZNO - ONTOLOGICZNA, SYSTEMOWA, HISTORYCZNO - KOMPERATYWNA, AKSJOLOGICZNO - ETYCZNA, PRAGMATYCZNO - UTYLITARNA)	FIL_K1_W04, FIL_K1_W05, FIL_K1_W06, FIL_K1_W07	Egzamin pisemny
W3	Student zna i rozumie następujące treści: KLASYCZNA (ANTYCZNA) FILOZOFIA POLITYKI (ETYKA PODSTAWĄ POLITYKI, PLATOŃSKIE PAŃSTWO IDEALNE, SPRAWIEDLIWOŚĆ ARYSTOTELESA, ARYSTOTELESOWSKA POLIS, ARYSTOTELESOWSKA TYPOLOGIA USTROJÓW)	FIL_K1_W04, FIL_K1_W05, FIL_K1_W06, FIL_K1_W07	Egzamin pisemny
W4	Student zna i rozumie ŚREDNIOWIECZNĄ FILOZOFIĘ POLITYKI (ETYKA PODSTAWĄ CHRZEŚCIJAŃSKIE MODYFIKACJE KLASYCZNEJ FILOZOFII POLITYKI: ŚW. AUGUSTYN, ŚW. TOMASZ).	FIL_K1_W04, FIL_K1_W05, FIL_K1_W06, FIL_K1_W07	Egzamin pisemny
W5	Student zna i rozumie NOWOŻYTNE KONCEPCJE FILOZOFII POLITYKI (N. MACHIAVELLI: ETYKA PODSTAWĄ POLITYKA NIEZALEŻNA OD ETYKI, KONCEPCJE UMÓW SPOŁECZNYCH - T. HOBBS, J. LOCKE, J.J. ROUSSEAU), TRÓJPODZIAŁ WŁADZY WG MONTESKUSZA, WIECZNY POKÓJ I. KANTA, FILOZOFIA DZIEJÓW ORAZ FILOZOFIA PRAWA G.W.F. HEGLA)	FIL_K1_W04, FIL_K1_W05, FIL_K1_W06, FIL_K1_W07	Egzamin pisemny
W6	Student zna i rozumie WSPÓŁCZESNE KONCEPCJE FILOZOFII POLITYKI (POJĘCIE POLITYCZNOŚCI C. SCHMITTA, TEORIA SPRAWIEDLIWOŚCI ORAZ PRAWO LUDÓW J. RAWLSA, KOMUNITARYZM W. KYMLICKA, A. MCINTYRE)	FIL_K1_W04, FIL_K1_W05, FIL_K1_W06, FIL_K1_W07	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Student potrafi formułować problemy filozoficzne związane z treściami omówionymi na wykładzie, potrafi stawiać tezy oraz artykułować własne poglądy w sprawach społecznych i politycznych	FIL_K1_U13, FIL_K1_U14	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Student jest gotów do samodzielnego formułowania, na podstawie treści omówionych podczas wykładu i samodzielnie przeczytanej literatury, propozycji rozwiązania problemów odnoszących się do filozofii społecznej i politycznej	FIL_K1_K03	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	zagadnienia metateoretyczne: filozofia społeczna a filozofia polityczna	W1	Wykład
2.	Metody badawcze w filozofii polityki (filozoficzno – ontologiczna, systemowa, historyczno – komperatywna, aksjologiczno – etyczna, pragmatycznie – utylitarna)	W2	Wykład
3.	Klasyczna (antyczna) filozofia Polityki (etyka podstawą polityki, platońskie państwo idealne, sprawiedliwość arystotelesa, arystotelesowska polis, arystotelesowska typologia ustrojów)	W3	Wykład
4.	średniowieczna filozofia polityki (etyka podstawą Chrześcijańskie modyfikacje klasycznej filozofii polityki: św. Augustyn, św. Tomasz).	W4	Wykład
5.	Nowożytne koncepcje filozofii polityki (N. Machiavelli: etyka podstawą polityka niezależna od etyki, koncepcje umów społecznych – T. Hobbes, J. Locke, J.J. Rousseau), Trójpodział władzy wg monteskusza, Wieczny pokój i. Kanta, Filozofia dziejów oraz filozofia prawa G.W.F. Hegla)	W5	Wykład
6.	Współczesne koncepcje filozofii polityki (Pojęcie polityczności C. Schmitta, Teoria sprawiedliwości oraz prawo Ludów J. Rawlsa, Komunitaryzm W. Kymlicka, A. Mcintyre)	W6	Wykład
7.	Krytyczna Dyskusja treści poruszanych na wykładzie oraz samodzielnie przeczytanej literatury	U1, K1	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Procentowa skala ocen za egzaminu pisemnego: - poniżej 51%. - ocena niedostateczna (2,0), - od 51 do 60 %. - ocena dostateczna (3,0), - od 61 do 70 %. - ocena dostateczna plus (3,5), - od 71 do 80 %. - ocena dobra (4,0), - od 81 do 90 %. - ocena dobra plus (4,5), - od 91 do 100 %. - ocena bardzo dobra (5,0).

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0): student w bardzo dobrym stopniu opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu dobrym z plusem opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach dobry (db; 4,0): student w dobrym stopniu opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu dostatecznym z plusem opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach niedostateczny (ndst; 2,0): student w stopniu niedostatecznym opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach

Literatura

Obowiązkowa

1. – Tadeusz Buksiński, Współczesne filozofie polityki, Poznań, 2004
2. – Leo Strauss, Joseph Cropsey, Historia filozofii politycznej. Podręcznik, przekład zbiorowy, Warszawa 2010
3. – Will Kymlicka, Współczesna filozofia polityczna. Wprowadzenie, przeł. A. Pawelec, Kraków-Warszawa 1998

Dodatkowa

1. – Tadeusz Buksiński, Racjonalność współdziałań, Poznań, 1996
2. – Jan Baszkiewicz, Myśl polityczna wieków średnich, Poznań 1998.
3. – Andrzej Szahaj, Marek N. Jakubowski, Filozofia polityki, Warszawa 2005
4. – Przewodnik po współczesnej filozofii polityki, red. R.E. Goodin, Ph. Pettit, Warszawa 1998.
5. – Marcin Król, Filozofia polityczna, Kraków 2008.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FIL_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego formułowania, na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów, propozycji ich rozwiązania
FIL_K1_U13	Absolwent/ka potrafi formułować w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawiać tezy oraz artykułować własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych
FIL_K1_U14	Absolwent/ka potrafi pisać indywidualnie lub w zespole proste rozprawy z samodzielnym doбором literatury
FIL_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie normy konstytuujące i regulujące struktury i instytucje społeczne oraz koncepcje źródeł tych norm i ich legitymacji, a także zmiany i sposoby ich wpływania na ludzkie zachowania
FIL_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie podstawową terminologię filozoficzną w wybranym języku obcym
FIL_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie zależności między głównymi subdyscyplinami filozofii
FIL_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze kierunki poznawcze w głównych nurtach filozofii: (1) klasyczne dyscypliny filozofii, metafizyka, logika, retoryka, hermeneutyka itd., (2) epistemologia, metodologia nauk szczegółowych, filozofia nauki, (3) bioetyka, filozofia umysłu, neuronauki, nauki kognitywne, (4) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, (5) estetyka, filozofia kultury